

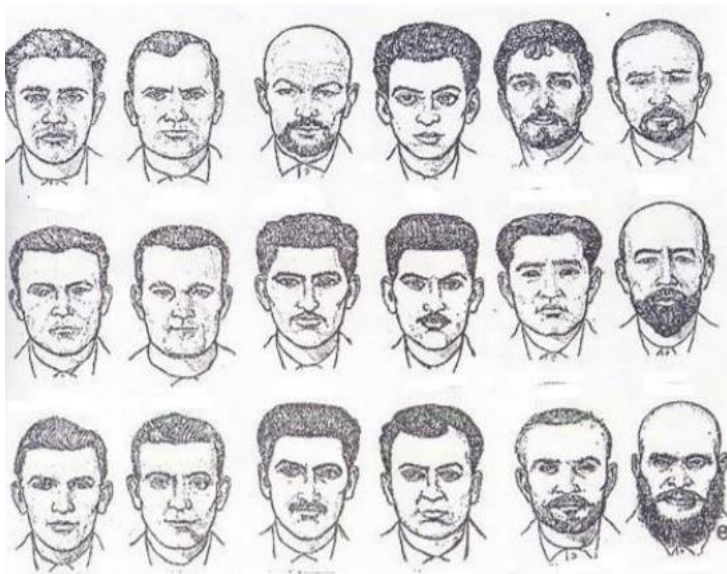
Küsimused 24. okt. 2020 (küsis võistkond 5 minus)

1. Vana-Kreekas usuti, et kui surelik rüütab vett surmajõest Lethest, kaotab ta selle, mida juba sel ajal peeti kõige väärtuslikumaks võimeks. Selle kaotust peeti võrdseks surmaga.
Millest on jutt? (1)
2. Vaino Väljaselt uuris üks ajakirjanik, kas tema minevikku on püütud talle ka nina peale visata. „Viimases ülemnõukogus astus minu juurde üks toona noor, aga hiljem väga tuntud poliitik ja küsis: „Seltsimees Väljas, kas nüüd võib teid juba härraks kutsuda?“ Vastasin: „Ei, mitte mingil juhul!“ Küsija tundus ülimalt rahul olevat. Jätkasin: „Suursaadiku tiitel, mis mulle on antud, on eluaegne. Seepärast palun minu poole pöörduda mitte „härra“, vaid „***“.
Mida vastas hiidlane? (1)
3. Selle puu okstest saunavihad arvatakse meile jõudnud olevat vene saunast. Sel vihal olevat bakterivastane, diureetiline ja neerude tööd ergutav toime. See leevendab peavalu ja aitab taastuda külmetusest. Hea kuivale nahale. Segatuna kaseokstega leevendavat podagrat ja viha leotisvesi hemorroide.
Mis puu? See on Tšehhi, Slovakkia, Poola ja Sloveenia rahvuspuu. (1)
4. 2018. aastal ilmunud Õigekeelsussõnaraamatus leidub palju uusi sõnu, kuid samas ka kustutati mitmeid sõnu, teiste hulgas “punasevatimees”.
Keda see (ka “punavatimees”) tähendab? (1)
5. Tänapäeval on Sangaste lossis ca 149 ruumi.
Miks oli algselt vähem: ainult 99? (1)
6. Eesti Teaduste Akadeemia presidendi Tarmo Soomere sõnul on Eestis 1% selle varudest maailmas, kuid 70% teadmistest, kuidas seda kasutada.
Millest on jutt? (1)
7. L-Koreas ei maksa imestada, kui pikkade nuudlite söömiseks tuuakse lauale teatud abivahend. Mis abivahend? (1)
8. Oskar Lutsu «Kevade» koolipoiste seas on ka väike Lesta, kelle hüüdlause oli «Mis kinni ei jää, saab kinni löödud...». Toots kingib talle kooli lõpul oma uhke uuriketi.
Kuidas kõlab aga Lesta eesnimi? Teada saame selle alles „Sügisest“ (1)
9. Saksamaa esimene liidukantsler Otto von Bismarck on tabavalt öelnud, et kõige rohkem valetatakse pärast ____, ____, ajal ja enne ____.
Täitke lüngad kolme erineva sõnaga. (3 õiget – 2 punkti, 2 õiget – 1 punkt).
10. Kuninganna Elizabeth II peab töökohustuste tõttu sageli reisima. Mees, kes temaga peaaegu alati kaasa reisib, pole aga sugugi tema abikaasa. See ametikoht seati sisse juba 1843. aastal ja kokku on sel kohal töötanud vaid 15 inimest. Praegu on sel kohal Scott Methven.
Millest on jutt? (1)
11. Mille valmistamiseks kasutatakse algselt emavormi?
Emavormi kutsuvad selle tootmisvaldkonna töötajad omavahel Pühaks Lehmaks. (1)

- 12.** Kuigi lühendiga SOS seostame ennekõike hädaabisignaali, on sellel ka muid tähendusi, olles näiteks ühe riigi rahaühiku tähiseks. Kuigi see pole ajaloo jooksul hiilanud oma usaldusväärusega ja riigis on laialt kasutusel ka USA dollar, on küsitav valuuta hakanud siiski viimastel aastatel oma staatust märkimisväärselt tugevdama.
Millise rahaühiku rahvusvaheliseks lühendiks on SOS? **(1)**
- 13.** Kalurikolhoosidest rääkides meenub esimesena Kirovi-nimeline, kuid Eesti aladel oli neid teisigi. Üks taoline – Oktoober – moodustati 1976. aastal ning see ulatus Vergist Narva-Jõesuuni. 1991 kalurikolhoos reorganiseeriti ning selle asemele tekkis osaühing.
Mis nime see ettevõtte tänaseni kannab? **(1)**
- 14.** Ka lasteajakirjadest võib alati kasulikku ja huvitavat infot leida. Näiteks üks 1989.a. Täheke sisaldab artiklit, milles on juttu Väikese väina tammi ehitusel kasutatud materjalidest. Ehitusel kasutati lisaks tavapärasele liivale, kruusale, betoonile ja Muhu maalinna ning Maasi ordulinnuse kividele ka fašiine.
Mis on fašiinid? **(1)**
- 15.** Mis aasta suveolümpiamängudel on Eesti paiknenud medaliriikide tabelis kõrgeimal, 13. kohal?
Eesti võitis neilt mängudelt seitse olümpiamedalit, enamat ei ole meie iseseisev riik seni suutnud.
(1)
- 16.** Saksa keiser Wilhelm II kirjutas 1906. aastal oma Venemaa sugulasele ja kolleegile Nikolai II-le kirja, mille eestikeelne tõlge kõlaks umbes nii: "Kallis Nicki! Lõpuks ometi oled Sa oma veeremänguraja valmis saanud".
Mida ta silmas pidas? **(1)**
- 17.** Apu Nahasapeemapetilon on pärit Indiast. Ta on abielus Manjulaga ja neil on 8 last: Anoop, Uma, Nabendu, Poonam, Priya, Sandeep, Sashi ja Gheet.
Kes on tema tuntuim sõber? **(1)**
- 18.** Seda tegevust on nimetatud „inimestevahelise võitluse kõige leebemaks vormiks.” Samas on seda kasutatud piinamiseetodina veel 20.sajandil. Tegevus on omane ka inimahvidele ja rottidele. Teaduslikus mõttes eristatakse selles tegevuses kergemat vormi „knismesis” või radikaalsemat vormi „gargalesis.”
Mis tegevus? **(1)**
- 19.** Iga jalgpalli huviline teab, milles seisneb kübaratrikk.
Milles seisneb aga „jalgpalli ideaalne kübaratrikk”? **(1)**
- 20.** Toidupoolisest on tema esimene eelistus inimene, seejärel koer, hani, kass, kana, hiir ja hobune. Ta eelistab higest keha, mis ei tohiks olla räpane; saaki haistab ta kuni 30 m kauguselt.
Kes on see jahimees? **(1)**
- 21.** Milline kosmeetiline ettevõtmine tehti Jüri Järvetiga Kaljo Kiisa filmi „Hullumeelsus” võtetel. Teadaolevalt mängis Järvet filmis peaosalist ontlik-esinduslikku gestaapo ohvitser Windischit. Järvetile oli asi vastumeelne ja tal tekkis sellest ka kerge tervisehäire, mis siiski peatselt taandus.
Mida Järvetiga tehti? **(1)**
- 22.** Kirjanik Oscar Wilde on öelnud: “Andke inimesele .... ja ta räägib teile tõtt”.
Mida tuleb kirjaniku arvates inimesele anda, et ta tõtt räägiks? **(1)**
- 23.** Jaapanis ei ole võimalik osta autot, kui puudub üks väga oluline tõend.
Mis tõend? **(1)**

24. Tallinn - Tartu - Võru - Luhamaa maantee on Eesti pikim maantee pikkusega 287,893 km.
Kust saab aga maantee alguse? (1)

25. Pildil on nõukogude ajal poolametlikus käibes olnud tüpoloogiline tabel eri rahvuste esindajate määramiseks valise vaatluse teel.
Milline neist on eestlane? (1)

Lisaküsimused

1. Nimeta Euroopa riigid kus on kuninga võim? **(7)**
2. Nimeta hooned mis ehitati Tallinna 1980.aasta olümpiamängudeks? **(6)**
3. Nimeta riigid, mille riigipea on Elizabeth II (16 riiki)